

Brusel 16. dubna 2024
(OR. en)

9013/24

Interinstitucionální spis:
2024/0094(NLE)

SCH-EVAL 64
SCHENGEN 23
FRONT 134
MIGR 183
VISA 59
IXIM 117
DATAPROTECT 183
ENFOPOL 189
COMIX 186

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	16. dubna 2024
Příjemce:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generální tajemnice Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2024) 174 final
Předmět:	Návrh DOPORUČENÍ RADY pro schengenský cyklus 2024–2025

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2024) 174 final.

Příloha: COM(2024) 174 final

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 16.4.2024
COM(2024) 174 final

2024/0094 (NLE)

Návrh

DOPORUČENÍ RADY

pro schengenský cyklus 2024–2025

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

• Odůvodnění a cíle návrhu

Navzdory svým pevným základům je schengenský prostor bez kontrol na vnitřních hranicích (dále jen „schengenský prostor“) stále vystaven výzvám, které se neomezuji pouze na území jednoho členského státu. V roce 2023 se schengenský prostor na vnitrostátní i evropské úrovni stále potýkal s několika akutními slabinami v klíčových oblastech schengenského systému, které vyžadovaly účinnou společnou reakci.

Úsilí vynaložené v uplynulých letech na zkvalitnění rámce pro správu položilo základ pro koordinovaný postup na úrovni členských států a na unijní úrovni. Zpráva o stavu Schengenu 2024 svědčí o pokračujícím úsilí Komise o posílení správy schengenského prostoru. Zpráva, která zahajuje schengenský cyklus 2024–2025, slouží jako významný zdroj pro politické rozhodování a následné operativní kroky na evropské i vnitrostátní úrovni. Zpráva vychází z schengenských hodnocení provedených v roce 2023 a na tomto základě poskytuje přehled o současném stavu schengenského prostoru, hodnotí pokrok na konci ročního cyklu správy a poukazuje na prioritní oblasti, kterým je třeba věnovat další pozornost.

Zajištění řádného fungování prostoru bez kontrol na vnitřních hranicích mezi členskými státy je společným úsilím a společnou odpovědností, která vyžaduje soudržný a koordinovaný přístup. Správa schengenského prostoru byla sice posílena zahájením prvního schengenského cyklu v roce 2022, ale stále jí chybí rámec pro určení a provádění priorit na základě společné odpovědnosti a kolektivní odpovědnosti všech členských států. Výsledkem je často omezená koordinace a nedostatečné společné provádění schengenských pravidel, což vede k jednostranným krokům a roztržitým opatřením. Absence tohoto strukturovaného rámce snižuje schopnost ročního schengenského cyklu zachovat a posílit integritu schengenského prostoru.

V souladu s dalším postupem, který byl oznámen ve zprávě o stavu Schengenu 2023, je proto ke zprávě z roku 2024 přiložen návrh Komise na doporučení Rady. Cílem tohoto návrhu doporučení Rady je zaměřit se na několik vybraných otázek, u nichž jsou nutné individuální kroky členských států i kolektivní kroky v rámci schengenské rady v souladu se stávajícími politickými iniciativami v záležitostech Schengenu. Na základě priorit uvedených ve zprávě o stavu Schengenu 2024 Komise navrhuje, aby se doporučení Rady zaměřilo na:

- konsolidaci rámce správy schengenského prostoru,
- zvýšení připravenosti, bezpečnosti a odolnosti vnějších hranic,
- urychlení digitalizace schengenského prostoru,
- zintenzivnění opatření proti přeshraniční trestné činnosti a neoprávněnému pohybu a
- přispění k vytvoření účinného systému EU pro navracení.

Tento návrh doporučení Rady o schengenském prostoru má sloužit jako podklad pro nadcházející zasedání schengenské rady ve dnech 13. a 14. června 2024, na němž se očekává, že Rada dohodne na prioritách pro nadcházející schengenský cyklus 2024–2025. Provádění tohoto doporučení by měla sledovat Rada, přičemž členské státy, Komise a příslušné agentury pro spravedlnost a vnitřní věci by měly pravidelně podávat zprávy o konkrétních pracovních

činnostech. Do tohoto postupu budou začleněny výsledky schengenského hodnocení a monitorování.

- **Soulad se stávajícími ustanoveními v dané oblasti politiky**

Cílem tohoto doporučení je posílit účinné a koordinované provádění schengenského *acquis*.

- **Soulad s ostatními politikami Unie**

Cílem tohoto doporučení je pozitivně přispět k plně funkčnímu a odolnému schengenskému prostoru, který usnadňuje neomezený pohyb více než 425 milionů osob. Toto doporučení je v souladu s dalšími politikami Unie, včetně politik týkajících se bezpečnosti a migrace, konkrétně s Paktem o migraci a azylu a se Strategií bezpečnosti unie.

2. PRÁVNÍ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právní základ**

Smlouva o fungování Evropské unie (SFEU), zejména čl. 77 odst. 2 písm. a), b), d) a e) a čl. 79 odst. 2 písm. c), jakož i čl. 292 první a druhá věta této smlouvy.

- **Subsidiarita (v případě nevýlučné pravomoci)**

Článek 292 SFEU umožňuje Radě přijímat doporučení. Podle tohoto ustanovení rozhoduje Rada na návrh Komise ve všech případech, kdy má podle Smluv přijmout akt na návrh Komise.

To platí i v současné situaci, neboť zajištění koordinovaného přístupu ke společným prioritám, které mají dopad na fungování schengenského prostoru, nemůže být dostatečně dosaženo na úrovni jednotlivých členských států a lze jej lépe dosáhnout na úrovni Unie.

- **Proporcionalita**

Cílem tohoto návrhu je zajistit přijetí koordinovaných opatření, aby se předešlo nejednotnému a roztržitému provádění priorit pro celý schengenský prostor. Návrh nepřekračuje rámec toho, co je nezbytné a přiměřené pro dosažení zamýšlených cílů.

- **Volba nástroje**

Nepoužije se.

3. VÝSLEDKY HODNOCENÍ *EX POST*, KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ

- **Hodnocení *ex post* / kontroly účelnosti platných právních předpisů**

Nepoužije se.

- **Konzultace se zúčastněnými stranami**

Nepoužije se.

- **Sběr a využití výsledků odborných konzultací**

Nepoužije se.

- **Posouzení dopadů**

Nepoužije se.

- **Účelnost právních předpisů a zjednodušení**

Nepoužije se.

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Návrh nevyvolá nové požadavky na financování a podpoří účinné využívání finančních prostředků EU tím, že zajistí strategické stanovení priorit na unijní a vnitrostátní úrovni.

5. OSTATNÍ PRVKY

- **Plány provádění a způsoby monitorování, hodnocení a podávání zpráv**

Provádění navrhovaného doporučení vyžaduje pečlivé monitorování ze strany Rady a Komise, které bude hlavní součástí schengenského cyklu 2024–2025. V prosinci 2024 by Rada měla zhodnotit dosažený pokrok a Komise by měla podat zprávu o úrovni provádění doporučení ve zprávě o stavu Schengenu 2025.

Návrh

DOPORUČENÍ RADY**pro schengenský cyklus 2024–2025**

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 77 odst. 2 a čl. 79 odst. 2 písm. c) ve spojení s čl. 292 první a druhou větou této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Vytvoření schengenského prostoru bez kontrol na vnitřních hranicích (dále jen „schengenský prostor“) patří mezi hlavní úspěchy Unie. Dobře fungující schengenský prostor je společným cílem, který se opírá o účinné a efektivní uplatňování schengenského *acquis*, stabilní rámec správy a vysokou úroveň vzájemné důvěry.
- (2) Od roku 2022 hodnotí Komise stav schengenského prostoru ve své každoroční zprávě o stavu Schengenu. Při zahájení schengenského cyklu 2024–2025 přijala Komise dne 16. dubna 2024 zprávu o stavu Schengenu 2024, v níž určila priority, které v rámci schengenského cyklu vyžadují politická a operativní následná opatření.
- (3) Na základě pokroku dosaženého v roce 2023 při konsolidaci správy schengenského prostoru je třeba tento rámec posílit, aby se zlepšilo stanovování společných priorit pro schengenský prostor a opatření v návaznosti na ně prostřednictvím větší politické účasti všech členských států a odpovědnosti na úrovni EU. K dosažení tohoto cíle je vhodné stanovit a provádět roční priority pro celý Schengen, které podpoří členské státy tím, že doplní jejich individuální úsilí o koordinovanou a společnou činnost prostřednictvím schengenské rady a rovněž usnadní pečlivé sledování dosaženého pokroku, aby byla zajištěna vysoká úroveň provádění schengenských pravidel.
- (4) S ohledem na hodnocení Komise ve zprávě o stavu Schengenu a vzhledem k naléhavé potřebě opatření v některých oblastech se považuje za vhodné zaměřit koordinovanou činnost na: dokončení konsolidace správy schengenského prostoru; podporu opatření k větší připravenosti schengenského prostoru s odolnějšími vnějšími hranicemi, jež zajistí plné dodržování povinností stanovených v Listině základních práv EU; dokončení digitalizace schengenské architektury s cílem zvýšit konkurenceschopnost Evropy a zároveň zajistit vysoké bezpečnostní standardy pro občany Unie; zintenzivnění kolektivních reakcí s cílem účinněji reagovat na společná migrační a bezpečnostní rizika, mimo jiné prostřednictvím větší policejní spolupráce a účinnějšího a udržitelnějšího návratového systému EU.
- (5) Předpokladem účinné správy schengenského prostoru jsou pevné vnitrostátní správní struktury a postupy v členských státech, které podporují účinné provádění vnitrostátních strategií integrované správy vnějších hranic a bezpečnosti. Je třeba posílit a dále rozvíjet vnitrostátní a evropské schopnosti reakce, aby bylo možné účinněji řešit nelegální migraci a druhotné pohyby. Další úsilí je třeba věnovat také integrovanějšímu boji proti přeshraniční trestné činnosti a bezpečnostním hrozbám.

- (6) Ochrana vnějších hranic je věcí zájmu nejen členského státu, na jehož vnějších hranicích se vykonává, nýbrž celého schengenského prostoru. Zajištění plné operativnosti Evropské pohraniční a pobřežní stráže je pro Unii prioritou. Stálý útvar a kapacity Evropské pohraniční a pobřežní stráže by proto měly být urychleně doplněny, aby bylo dosaženo počtu 8 000 příslušníků stálého útvaru do roku 2025, potažmo požadovaného cíle 10 000 příslušníků stálého útvaru do roku 2027. Kromě toho je třeba urychleně řešit stávající nedostatky v oblasti lidských zdrojů a technického vybavení, a to jak na unijní, tak na vnitrostátní úrovni. Členské státy musí zajistit účinné provádění plánů vnitrostátních kapacit, které je třeba aktualizovat v souladu s nedávno přijatým „plánem kapacit Evropské pohraniční a pobřežní stráže“, aby odražely možný vývoj situace na vnějších hranicích a související výzvy.
- (7) Schengenská hodnocení odhalila významný bezpečnostní nedostatek, jež představují slabá místa v používání databází, zejména Schengenského a Vízového informačního systému. Nedostatky při kontrole dokladů a ověřování totožnosti vedou k neodhaleným hrozbám a chybným postupům. To se týká žádostí o víza, kontrol na vnějších hranicích, navracení státních příslušníků třetích zemí, kteří nemají oprávnění k pobytu, donucovacích opatření a obecněji registrace u orgánů členských států. Je třeba usilovat o to, aby byly příslušné údaje vkládány do databází v souladu se stávajícími požadavky, a o zlepšení kapacit a postupů pro plné využití dostupných údajů, zejména pro účinnou identifikaci a kontrolu osob a jejich dokladů. Zavedení architektury interoperability rovněž pomůže v boji proti podvodnému zneužití totožnosti.
- (8) Účinné provádění nařízení (EU) .../... [nařízení o prověřování] vyžaduje, aby členské státy přijaly okamžité kroky k zajištění toho, aby byly všechny kapacity a postupy účinně zavedeny do roku 2025. Za tímto účelem by měly postupně začít vyčleňovat vhodné zaměstnance, dostatečné zdroje, včetně zdrojů pro nezávislý orgán pro monitorování základních práv, a také odpovídající infrastrukturu.
- (9) Posílení stability v sousedství EU i mimo něj přispívá k vlastní bezpečnosti EU. Proto by se měla zintenzivnit spolupráce s nejdůležitějšími zeměmi na trasách, které slouží nelegální migraci, při řešení problematiky nelegální migrace a boje proti přeshraniční trestné činnosti, včetně převaděčství migrantů. Unie musí mimo jiné urychleně uzavřít nezbytné dohody o postavení jednotek, zejména se Srbskem a s Bosnou a Hercegovinou, které umožní rozmístění pohraniční stráže Evropské agentury pro pohraniční a pobřežní stráž (dále jen „agentura Frontex“) s výkonnými pravomocemi. Kromě toho by agentura Frontex měla sjednat pracovní ujednání s nejdůležitějšími partnerskými zeměmi, včetně západní Afriky (Senegal a Mauritánie), západního Balkánu (aktualizace stávajících pracovních ujednání) a zemí Východního partnerství, jako je Arménie.
- (10) Evropští a vnitrostátní styční úředníci pro přistěhovalectví a bezpečnost, kteří jsou nasazeni ve třetích zemích, mají zásadní význam pro zlepšení zpravodajského přehledu o schengenském prostoru, pokud jde o aktuální hrozby. Členské státy však zpravodajské informace, které tito styční úředníci poskytují, nevyužívají v plné míře, protože sběr informací je roztržštěný a neúplný. Je proto nezbytné maximalizovat přínos styčných úředníků k řešení priorit a potřeb EU, a to zmapováním a strategickou optimalizací jejich nasazení, mandátů a pravidel pro podávání zpráv. Toto úsilí zahrnuje cílenější využívání styčných úředníků na letištích, kde tito úředníci plní zásadní úkoly při odhalování nelegální migrace a pomáhají při donucovacích činnostech. Kromě toho by měly být posíleny sítě různých styčných úředníků ve

třetích zemích v rámci koordinační úlohy delegací EU. Tím se odstraní mezery ve zpravodajských informacích a propojí se současný rozptýlený strategický a operativní přehled, což povede k náležitě připravenosti a efektivnímu rozhodování v oblasti správy hranic, migrace a bezpečnosti.

- (11) EUROSUR je ústředním rámcem pro výměnu informací a operativní spolupráci při odhalování, prevenci a potírání nedovoleného přistěhovalectví a přeshraniční trestné činnosti. Je nezbytné, aby všechny členské státy do systému EUROSUR více přispívaly, a to i v souvislosti s potíráním přeshraniční trestné činnosti, a zlepšily tak vnitrostátní a evropskou situační orientaci a schopnost EU reagovat na vnějších hranicích. Pokud jde o předhraniční oblast¹, je třeba posílit shromažďování a výměnu informací s agenturou Frontex, mezi členskými státy a v relevantních případech s partnerskými zeměmi pomocí specifických situačních obrazů v rámci EUROSUR. Aby byla zajištěna hladká spolupráce s orgány třetích zemí zaručující správné a pravidelné poskytování informací, měly by členské státy i agentura Frontex podporovat model EUROSUR v partnerských zemích.
- (12) Včasné spuštění Systému vstupu/výstupu (EES) na podzim 2024 a Evropského systému pro cestovní informace a povolení (ETIAS) v první polovině roku 2025 posílí vnější hranice a přispěje k naší větší vnitřní bezpečnosti. V této souvislosti je třeba plně připravit a vybavit všechny hraniční přechody a plně využívat možnosti automatizace v rámci příslušných postupů, aby bylo zajištěno rychlé a účinné odbavení cestovních toků. Jakmile budou nové systémy a jejich interoperabilita v provozu, budou členské státy, Komise a agentura eu-LISA sledovat jejich účinné používání, zejména prostřednictvím schengenského hodnoticího a monitorovacího mechanismu.
- (13) Úsilí o digitální transformaci schengenského prostoru je třeba vnímat společně s připravovanou iniciativou Komise týkající se digitalizace cestovních dokladů a usnadnění cestování, jak bylo oznámeno v schengenské strategii z roku 2021². Díky této iniciativě bude Unie moci utvářet budoucí globální standardy pro bezproblémové a bezpečné cestování zavedením jednotného standardu pro digitální cestovní doklady.
- (14) V prostoru bez kontrol na vnitřních hranicích by občané měli mít možnost pohybovat se mezi členskými státy bez prodlev a bezpečně. V návaznosti na významný pokrok, kterého členské státy s podporou schengenského koordinátora dosáhly na cestě k tomuto cíli, je nyní nezbytné plně využít nových možností obsažených v [revidovaném Schengenském hraničním kodexu] a maximalizovat opatření obsažená v doporučení Komise o spolupráci mezi členskými státy s ohledem na závažné hrozby pro vnitřní bezpečnost a veřejný pořádek v prostoru bez kontrol na vnitřních hranicích³. V této souvislosti je třeba v celém schengenském prostoru zavést regionální iniciativy, které budou vycházet z přístupu zaměřeného na celou migrační trasu, aby se členské státy, které čelí souvisejícím problémům, dohodly na společných opatřeních pro účinnější řešení problematiky přeshraniční trestné činnosti a druhotných pohybů a následně tato opatření prováděly. Aby byly tyto regionální iniciativy úspěšné, měly by všechny členské státy plně uplatňovat doporučení stanovená v doporučení Rady (EU) 2022/915

¹ „Předhraniční oblast“ je třeba v souladu s čl. 2 bodem 13 nařízení (EU) 2019/1896 rozumět zeměpisnou oblast za vnějšími hranicemi, která je relevantní pro správu vnějších hranic na základě analýzy rizik a situační orientaci.

² Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě „Strategie pro zajištění plně funkčního a odolného schengenského prostoru“ ze dne 2. června 2021 (COM(2021) 277 final).

³ C(2023) 8139 final.

o operativní spolupráci v oblasti prosazování práva⁴ a ustanovení směrnice (EU) 2023/977 o výměně informací mezi donucovacími orgány členských států⁵ poté, co dne 12. prosince 2024 uplyne lhůta pro její provedení ve vnitrostátním právu.

- (15) V roce 2023 bylo vyvinuto významné úsilí o zlepšení účinnosti navracení: počet účinných navracení se zvýšil o více než 15 %, pokrok se nicméně v jednotlivých členských státech liší a celkový počet navracení zůstává nízký. V současné době obsahuje Schengenský informační systém přibližně 300 000 záznamů o navracení; tato hodnota odpovídá rozhodnutím o navracení, jež nebyla pozastavena, a jsou tedy vykonatelná, přičemž většina z nich byla členskými státy vydána v roce 2023. V roce 2023 Komise a členské státy znásobily své úsilí o prozkoumání a plné využití všech dostupných možností podpory většího vzájemného uznávání rozhodnutí o navracení na základě doporučení Komise z března 2023⁶ a s pomocí nových záznamů o navracení v Schengenském informačním systému.
- (16) V rámci doporučení pro jednotlivé země, která vyplynula ze schengenského hodnocení, bylo několika členským státům doporučeno, aby zlepšily koordinaci a snížily roztržitost strategických a operativních postupů na vnitrostátní úrovni a aby plně využívaly nástroje EU pro efektivnější navracení. V zájmu zajištění doplňkovosti opatření a holistického přístupu vypracovala koordinátorka EU pro navracení osob „Plán navracení“ s cílenými opatřeními, který je v současné době prováděn prostřednictvím sítě na vysoké úrovni pro navracení s podporou agentury Frontex a členských států. V souladu s operační strategií pro účinnější navracení⁷ je nutné zavést předvídatelnější a společné strategické plánování navracení pod vedením agentury Frontex.
- (17) Při provádění tohoto doporučení musí dotčené členské státy a agentury zajistit plné dodržování platných pravidel ochrany osobních údajů. Zejména musí zajistit, aby se při intenzivnější výměně informací mezi donucovacími a soudními orgány, včetně osobních údajů, plně dodržovaly požadavky na ochranu údajů a mandáty příslušných orgánů. Orgány, které spravují a používají rozsáhlé informační systémy, musí zajistit, aby byly v praxi dodržovány požadavky na ochranu údajů a aby bylo jejich dodržování pravidelně monitorováno.
- (18) Na úrovni Unie je k dispozici podpora na provádění tohoto doporučení, mimo jiné prostřednictvím dostupných unijních fondů v oblasti vnitřních věcí, konkrétně Nástroje pro správu hranic a vízové politiky⁸, Fondu pro vnitřní bezpečnost⁹ a Azylového, migračního a integračního fondu¹⁰, jakož i financování výzkumu a inovací prostřednictvím rámcového programu EU pro výzkum Horizont Evropa¹¹. Ve

⁴ Úř. věst. L 158, 13.6.2022, s. 53.

⁵ Úř. věst. L 134, 22.5.2023, s. 1.

⁶ C(2023) 1763 final ze dne 16. března 2023.

⁷ COM(2023) 45 final.

⁸ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1148 ze dne 7. července 2021, kterým se jako součást Fondu pro integrovanou správu hranic zřizuje Nástroj pro finanční podporu správy hranic a vízové politiky (Úř. věst. L 251, 15.7.2021, s. 48).

⁹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1149 ze dne 7. července 2021, kterým se zřizuje Fond pro vnitřní bezpečnost (Úř. věst. L 251, 15.7.2021, s. 94).

¹⁰ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1147 ze dne 7. července 2021, kterým se zřizuje Azylový, migrační a integrační fond (Úř. věst. L 251, 15.7.2021, s. 1).

¹¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/695 ze dne 28. dubna 2021, kterým se zavádí rámcový program pro výzkum a inovace Horizont Evropa a stanoví pravidla pro účast a šíření výsledků a zrušují nařízení (EU) č. 1290/2013 a (EU) č. 1291/2013 (Úř. věst. L 170, 12.5.2021, s. 1).

zbývajícím období provádění těchto fondů, včetně nadcházejícího přezkumu v polovině období, by členské státy měly upřednostnit využití přidělených částek v zájmu opatření navržených v tomto doporučení. Kromě toho budou s ohledem na vývoj okolností posouzeny další finanční potřeby. Operativní podpora členským státům je k dispozici rovněž prostřednictvím příslušných agentur pro spravedlnost a vnitřní věci.

- (19) Provádění tohoto doporučení by měla monitorovat Rada, přičemž členské státy, Komise a příslušné agentury pro spravedlnost a vnitřní věci by měly pravidelně podávat zprávy o konkrétních pracovních činnostech. Do tohoto postupu budou začleněny výsledky schengenského hodnocení a následná opatření.
- (20) V souladu s články 1 a 2 Protokolu č. 22 o postavení Dánska, připojeného ke Smlouvě o Evropské unii a ke Smlouvě o fungování Evropské unie, se Dánsko neúčastní přijímání tohoto doporučení a toto doporučení pro ně není použitelné. Vzhledem k tomu, že toto doporučení navazuje na schengenské *acquis*, rozhodne se Dánsko v souladu s článkem 4 uvedeného protokolu do šesti měsíců ode dne přijetí tohoto doporučení Radou, zda je provede.
- (21) Toto doporučení nerozvíjí ustanovení schengenského *acquis*, kterých se účastní Irsko v souladu s rozhodnutím Rady 2002/192/ES¹². Irsko se tudíž nepodílí na jeho přijímání a toto doporučení pro ně není použitelné.
- (22) Pokud jde o Kypr, bod 4 tohoto doporučení rozvíjí schengenské *acquis* ve smyslu čl. 3 odst. 2 aktu o přistoupení z roku 2003.
- (23) Pokud jde o Island a Norsko, rozvíjí toto doporučení ta ustanovení schengenského *acquis* ve smyslu Dohody uzavřené mezi Radou Evropské unie a Islandskou republikou a Norským královstvím o přidružení těchto dvou států k provádění, uplatňování a rozvoji schengenského *acquis*¹³, která spadají do oblasti uvedené v článku 1 rozhodnutí Rady 1999/437/ES¹⁴.
- (24) Pokud jde o Švýcarsko, rozvíjí toto doporučení ta ustanovení schengenského *acquis* ve smyslu Dohody mezi Evropskou unií, Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o přidružení Švýcarské konfederace k provádění, uplatňování a rozvoji schengenského *acquis*¹⁵, která spadají do oblasti uvedené v článku 1 rozhodnutí 1999/437/ES ve spojení s článkem 3 rozhodnutí Rady 2008/146/ES¹⁶.
- (25) Pokud jde o Lichtenštejsko, rozvíjí toto doporučení ta ustanovení schengenského *acquis* ve smyslu Protokolu mezi Evropskou unií, Evropským společenstvím, Švýcarskou konfederací a Lichtenštejským knížectvím o přistoupení Lichtenštejského knížectví k Dohodě mezi Evropskou unií, Evropským

¹² Rozhodnutí Rady 2002/192/ES ze dne 28. února 2002 o žádosti Irska, aby se na ně vztahovala některá ustanovení schengenského *acquis* (Úř. věst. L 64, 7.3.2002, s. 20).

¹³ Úř. věst. L 176, 10.7.1999, s. 36.

¹⁴ Rozhodnutí Rady 1999/437/ES ze dne 17. května 1999 o některých opatřeních pro uplatňování dohody uzavřené mezi Radou Evropské unie a Islandskou republikou a Norským královstvím o přidružení těchto dvou států k provádění, uplatňování a rozvoji schengenského *acquis* (Úř. věst. L 176, 10.7.1999, s. 31).

¹⁵ Úř. věst. L 53, 27.2.2008, s. 52.

¹⁶ Rozhodnutí Rady 2008/146/ES ze dne 28. ledna 2008 o uzavření Dohody mezi Evropskou unií, Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o přidružení Švýcarské konfederace k provádění, uplatňování a rozvoji schengenského *acquis* jménem Evropského společenství (Úř. věst. L 53, 27.2.2008, s. 1).

společenstvím a Švýcarskou konfederací o přidružení Švýcarské konfederace k provádění, uplatňování a rozvoji schengenského *acquis*¹⁷, která spadají do oblasti uvedené v článku 1 rozhodnutí 1999/437/ES ve spojení s článkem 3 rozhodnutí Rady 2011/350/EU¹⁸,

DOPORUČUJE:

členským státům v letech 2024–2025 individuálně, mimo jiné pomocí prováděním doporučení přijatých na základě hodnocení provedených podle nařízení (EU) 2022/922, jakož i společně v rámci schengenské rady:

1. Konsolidovat **rámec správy schengenského prostoru** s cílem podpořit vyšší úroveň provádění společných priorit a schengenské architektury a přispět k dokončení schengenského prostoru prostřednictvím:
 - a) posílení procesu opatření navazujících na zasedání schengenské rady dohodnutím společných směrů činnosti v souladu se zprávou o stavu Schengenu přijatou Komisí a zahrnutím pravidelného monitorování a podávání zpráv prostřednictvím schengenského barometru + a srovnávacího přehledu stavu Schengenu;
 - b) spolupráce se schengenským koordinátorem s cílem podpořit provádění nápravných opatření vyplývajících ze schengenských hodnocení, a to prostřednictvím účinnějšího využívání srovnávacího přehledu stavu Schengenu, mimo jiné též výměnou osvědčených postupů a získaných zkušeností;
 - c) vytvoření vnitrostátních správních struktur a postupů, koordinovaných vysoce postavenými úředníky se strategickou odpovědností za schengenský prostor, jakož i podpory účinného provádění evropské strategie integrované správy hranic a bezpečnostní strategie;
 - d) zajištění pečlivého monitorování – a v relevantních případech včasného přijetí rozhodnutí – v případech, kdy se po dokončení prvního schengenského hodnocení zjistí, že byly splněny nezbytné podmínky pro uplatňování příslušných částí schengenského *acquis*, a to zejména za účelem přijetí konečného rozhodnutí a stanovení vhodného data pro zrušení kontrol na vnitřních pozemních hranicích Bulharska a Rumunska s jinými členskými státy.
2. Zvýšit připravenost, bezpečnost a odolnost na **vnějších hranicích**, mimo jiné formou lepší spolupráce se třetími zeměmi, prostřednictvím:
 - a) podpory činnosti styčných úředníků EU, kteří mohou působit pod záštitou delegací EU a zajišťovat strategické řízení a koordinaci, aby se využívaly zpravodajské informace poskytované evropskými a vnitrostátními styčnými úředníky pro přistěhovalce a bezpečnost;

¹⁷ Úř. věst. L 160, 18.6.2011, s. 21.

¹⁸ Rozhodnutí Rady 2011/350/EU ze dne 7. března 2011 o uzavření Protokolu mezi Evropskou unií, Evropským společenstvím, Švýcarskou konfederací a Lichtenštejnským knížectvím o přistoupení Lichtenštejnského knížectví k dohodě mezi Evropskou unií, Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o přidružení Švýcarské konfederace k provádění, uplatňování a rozvoji schengenského *acquis* jménem Evropské unie, pokud jde o zrušení kontrol na vnitřních hranicích a pohyb osob (Úř. věst. L 160, 18.6.2011, s. 19),

- b) zvýšení operativní přítomnosti v prioritních třetích zemích, mimo jiné prostřednictvím styčných úředníků na letištích, a to pomocí uzavření nezbytných dohod a ujednání nebo partnerství týkajících se lepší správy hranic, migrace, navracení a bezpečnostních hrozeb, za současného zajištění dodržování povinností v oblasti základních práv;
 - c) posílení spolupráce se třetími zeměmi v oblasti výměny informací přes EUROSUR pomocí uzavření dvoustranných a mnohostranných dohod s prioritními třetími zeměmi s cílem účinněji bojovat proti převaděčství migrantů a přeshraniční trestné činnosti, jakož i předcházet nelegální migraci a druhotným pohybům;
 - d) odstranění překážek, jež brání účinnosti Evropské pohraniční a pobřežní stráž, zejména těch, které se týkají vnitrostátních kapacit, v souladu s novým plánem kapacit a včasného zavedení stálého útvaru s cílem dosáhnout počtu 8 000 příslušníků stálého útvaru do roku 2025 a 10 000 do roku 2027, a to aktivním prováděním opatření stanovených v hodnocení nařízení o Evropské pohraniční a pobřežní stráž¹⁹;
 - e) vyčlenění dostatečných zdrojů a kapacit pro pohraniční a návratové postupy, včetně nezávislého monitorovacího mechanismu, s cílem zajistit účinné provádění revidovaných právních předpisů, zejména nařízení (EU) .../... [nařízení o prověřování], nařízení (EU) .../... [Schengenský hraniční kodex] a nařízení (EU) .../... [nařízení o krizových situacích].
3. Konsolidovat **digitalizaci** postupů a systémů s cílem zvýšit bezpečnost a účinnost na vnějších hranicích EU a v prostoru bez kontrol na vnitřních hranicích, jakož i rozhodování založené na zpravodajských informacích, prostřednictvím:
- a) zlepšení výměny informací v reálném čase mezi orgány na vnitrostátní úrovni a s orgány v celé EU, jakož i plného využívání nástrojů interoperability, s cílem zajistit účinné provádění všech nezbytných kontrol;
 - b) přidělení potřebných zdrojů na co nejefektivnější využívání informačních systémů EU týkajících se hranic, migrace a bezpečnosti s cílem podpořit zpracování víz, hraniční kontroly a účinné navracení státních příslušníků třetích zemí;
 - c) zajištění vybavení, postupů a systémů, které umožní včasné a účinné zavedení Systému vstupu/výstupu a ETIAS, a zahájení informačních kampaní s cílem zvýšit povědomí cestujících a příslušných zúčastněných stran o nových postupech.
4. Zajistit hladké fungování schengenského prostoru bez kontrol na vnitřních hranicích prostřednictvím zintenzivnění boje proti **přeshraniční trestné činnosti** v souladu s doporučením Rady o operativní spolupráci v oblasti prosazování práva²⁰ a doporučením Komise z listopadu 2023²¹ prostřednictvím:

¹⁹ Zejména opatření 17–19 a 32–25 pracovního dokumentu útvarů Komise SWD(2024) 75 final (příloha dokumentu COM(2024) 75 final).

²⁰ Doporučení Rady (EU) 2022/915 ze dne 9. června 2022 o operativní spolupráci v oblasti prosazování práva (Úř. věst. L 158, 13.6.2022, s. 53).

²¹ C(2023) 8139 final.

- a) zavedení iniciativ regionální spolupráce uplatňujících přístup zaměřený na celou migrační trasu s cílem zvýšit počet společných opatření založených na společném plánování na základě společné analýzy rizik;
- b) podpory závazků a směrů práce stanovených v rámci globální aliance pro boj proti převaděčství migrantů s cílem posílit boj proti sítím převaděčů migrantů ve spolupráci s hlavními partnery na trasách, které slouží nelegální migraci, a to včetně fenoménu digitálního převaděčství;
- c) vytvoření komplexní analýzy rizik přeshraniční trestné činnosti a zlepšení situační orientace prostřednictvím propojení zpravodajských informací a informací na vnějších hranicích a v rámci schengenského prostoru do jednoho (vnitrostátního) situačního obrazu, jakož i pomocí rozvoje spolupráce a výměny informací mezi posílenými jednotnými kontaktními místy, národními koordinačními centry a středisky policejní a celní spolupráce ve všech členských státech díky aplikaci sítě pro bezpečnou výměnu informací (SIENA);
- d) postupného ukončení dlouhodobých kontrol prováděných na úsecích vnitřních hranic, v souladu s novým posíleným rámcem stanoveným v revidovaném Schengenském hraničním kodexu.

5. Přispět k účinnějšímu fungování **společného systému EU pro navracení** založeného na lepší integrované spolupráci mezi členskými státy prostřednictvím:

- a) přijetí opatření, která zajistí, aby rozhodnutí o navracení nebo jeho příslušné části mohly být na žádost členského státu o doplňující informace a na základě záznamu o navracení sdíleny v Schengenském informačním systému, zejména za účelem usnadnění vzájemného uznávání, posouzení nebezpečí útěku a identifikace státních příslušníků třetích zemí, včetně těch, kteří představují bezpečnostní hrozbu;
- b) aktivního zvyšování počtu dobrovolných návratů a podpory dobrovolného navracení prostřednictvím soustavného provádění strategie asistovaných dobrovolných návratů a opětovného začlenění, zejména prostřednictvím zřízení specializovaných struktur pro poradenství v oblasti navracení a zjednodušené podpory EU při opětovném začleňování, s cílem podpořit odpovědný přístup navracených osob a podporovat třetí země při vytváření institucionálních, politických a operačních rámců a struktur, a zajistit tak odpovědnost a udržitelnost v rámci postupů navracení a zpětného přebírání osob;
- c) přispění k cíleným opatřením v rámci „Plánu navracení“, mimo jiné aktivní podporou agentury Frontex při vytváření předvídatelného systému koordinace založeného na společném plánování využívání podpory agentury Frontex členskými státy, aby bylo možné lépe sdružovat zdroje ve všech fázích navracení, včetně strategičtějšího využívání návratových operací agentury Frontex, zejména do prioritních třetích zemí v souladu s politikou EU, a zvýšit počet dobrovolných návratů;

- d) aktivního přispění k práci koordinátora EU pro navracení při vytváření schengenského modelu pro účinné navracení, a to prostřednictvím sítě na vysoké úrovni pro navracení, mimo jiné vypracováním účinných ukazatelů výkonnosti a bezodkladným prováděním doporučení vyplývajících ze schengenského tematického hodnocení z roku 2024 zaměřeného na navracení.

V Bruselu dne

*Za Radu
předseda/předsedkyně*